

Před pouti do Izraele Historie - pokračování

Izraelci tvoří pestrou mozaiku lidí, kteří pocházejí z mnoha států několika kontinentů. Již od zničení druhého Chrámu Římany a rozprášení bar Kochbova povstání toužili mnozí Židé po návratu do "Země", vždyť, jak stojí v Talmudu, "život v zemi izraelské je nade všechny ostatní božské příkazy".

Duchovní elity judaismu - Jehuda ha-Levi, Maimonides, Nachmanides, Josef Karo, Jicchak Luria, Moše Chajim Luzatto či pražský kabalista Ješaja Horovic - ti všichni se z nejrůznějších koutů Evropy vydali na cestu, aby vykonali tzv. "alija" - přistěhování do Palestiny. Židé přijížděli i hromadně: ve 13. století proběhla proslulá "alija sta rabínů" z Francie, od 18. století přijížděli východoevropští pietisté - chasidé. Ti všichni přijížděli především z náboženských důvodů, toužili se modlit a zemřít ve svaté zemi. Moderní alija, která již má rysy budování státu, začala teprve koncem minulého století. Tradičně se dělí na několik vln, z nichž každá svým dílem přispěla k dnešní podobě Izraele.

První alija byla odstartována antisemitskými bouřemi, které vypukly po vraždě ruského cara Alexandra roku 1881. Většinu z asi 25 tisíce přistěhovalců tvořili logicky Židé z Ruska, především stoupcí romantického hnutí Chovevej Sion (milovníci Sionu). Žili převážně ze sponzoringu barona Rotschilda a sionistických organizací.

Druhá alija vypukla po pogromu v Kišiněvě 1903 a potlačení povstání v Moskvě 1905. Noví příchozí byli socialisté ze sionistických organizací jako Poalej Sion, kteří svojí vitalitou vtiskli židovskému osídlení ("jišuv") trvalou pečeť heroismu a kolektivistické práce. Nakupovala se půda, zakládaly první kibucy.

Třetí alija spadá do poválečných let 1919-1923. Většina imigrantů prchala z východní Evropy před revolucí, kontrarevolučními pogromy a občanskými válkami. Mnozí věřili, že založení nezávislého Izraele je na spadnutí, docházelo k prvním vážným střetům s palestinskými Araby. V roce 1921 byla v Karlových Varech založena světová sionistická organizace Hechaluc (pionýr).

Čtvrtá alija doplnila jišuv v letech 1924-1928 o 70 tisíc polských Židů, které vyštval nepřítel skrývaný vládní antisemitismus. Proudili především do měst jako Tel Aviv, Jeruzalém, nebo Haifa a byli mocným impulsem rozvoji stavebního průmyslu.

Pátá alija z let 1932-1936 byla rozmanitější. Kromě Židů z Polska a Rumunska, kde se již antisemitismus etabloval jako součást domácí politiky, k ní poprvé výrazně přispěli i vzdělaní Židé ze zemí ohrožených nacismem - z Německa,

Rakouska i Československa. Ti vtiskli svojí kulturou, zručností a kapitálovým přínosem páté aliji vlastní jedinečnou charakteristiku. Nejmohutnější příliv zaznamenal Izrael ihned po vyhlášení nezávislosti. Za rok a půl přijelo na 340 tisíc Židů, do roku 1953 se počet Židů v Izraeli zdvojnásobil. Část přistěhovalců přišla z uprchlických táborů v Evropě, úplnou novinkou byla masivní alija z islámských zemí, které na založení Izraele reagovaly výbuchem nepřátelství. Nebylo v silách státu zvládnout takový počet přistěhovalců z úplně odlišným kulturním zázemím - mnozí z nich museli dlouhá léta zůstat v provizorních obydlích a stanových čtvrtích na předměstí, jejichž zbytky jsou patrné dodnes.

Za dobrodružných okolností proběhla alija etiopských Židů - falášů, kteří svůj původ odvozují již od krále Šalamouna a královny ze Sáby. Leteckými mosty v letech 1984 (za zmatků spojených s pádem režimu Haile Selassieho) a 1991 (po pádu Mengistuova režimu) byla celá komunita (asi třicet tisíc lidí) dopravena do Izraele.

Poslední alija pokračuje prakticky dodnes - po rozpadu Sovětského svazu odjel do Izraele skoro milión často vysoce kvalifikovaných lidí. Akutními problémy je přijímání nežidů s padělanými doklady či úplně bez dokladů nebo imigrantů, kteří jsou sice právně Židy, ale vyznávají jiná náboženství atd. Falášové byli sice uznáni za řádné Židy již k roku 1973, přesto bývají v praxi často vydělováni (izraelská armáda ještě v polovině devadesátých let ničila všechnu krev, darovanou Faláši, z obavy před AIDS).

Adventní Altotting



29.11.2008 se koná zájezd do vánočního Altottingu. Odjez v 7:00 Domažlice. Cena 570.-Kč.

Cena obsahuje: dopravu, cestovní pojištění, místního průvodce v Altottingu. Zájezd pořádá a na setkání se teší

Miroslav Byrtus
Švabinského 561

34401 Domažlice

(+420)605432066; e-mail: mi.byrtus@gmail.com